

Diarienummer: xxx

Yttrande inriktningsärende 2022-2024

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Nämndens omvärldsanalys	4
Konsekvenser av beskrivningar i inriktningsärendet.....	5
Mål, indikatorer och målvärden	8
Taxor och avgifter	8
Investeringar.....	8
Lokalresursplan.....	9

Bilagor

Bilaga 1. KFN yttrande inriktningsärende 2022-2024

Bilaga 2. REV 210903 HKF-8110 Avgifter inom kulturskolan

Bilaga 3. REV 210907 HKF-8120 Avgifter vid Huddinge kommuns bibliotek

Bilaga 4. Taxor och avgifter 2021 för lokaler och anläggningar

Bilaga 5. Rådsparken och övriga taxor och avgifter

Bilaga 6. Taxor och avgifter inom KFN ansvarsområde

Bilaga 7. Sammanställning taxor KFN

Bilaga 8. Investeringar KFN

Sammanfattning

Inriktningsärendet beskriver de ekonomiska förutsättningarna för planeringsperioden 2022-2024 och innehåller preliminär ekonomiplan för kommunen och kommunkoncernen, preliminära budgetramar för nämnder och preliminär investeringsplan för kommunkoncernen.

Kultur- och fritidsnämndens sammantagna bedömning är att volymerna för 2022–2024 ligger i linje med de volymer som presenterades i inriktningsärendet. Det finns ingen generell uppräknings för löner eller hyror i volymläsningsberäkningen. Även om effektiviseringsåtgärder kommer att behöva vidtas bedömer nämnden att den tilldelade budgetramen är tillräcklig för att bedriva verksamheten med bibehållen kvalitet utan att göra neddragningar av den samlade verksamheten förutom som en effekt av fortsatt pågående pandemi.

Det finns en stor osäkerhet kring intäkterna för kommande år. Både för 2020 och 2021 har nämnden drabbats hårt av minskade intäkter till följd av coronapandemin. I budget och verksamhetsplan för 2022 kommer kultur- och fritidsnämnden beakta visst planerat intäktsbortfall för första halvåret.

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att det går att klara löpande kostnadsökningar i första hand inför 2022 genom höjd produktivitet (sänkta kostnader). Samtidigt finns det även möjligheter till ökad kvalitet (bättre service) i verksamheten. Åtgärder planeras i första hand genom ökad digitalisering, samlokalisering, omprovning och utveckling av nya verksamheter samt optimal bemanning.

Nämnden föreslår ändringar av taxor och avgifter inom nämndens ansvarsområde, bland annat höjning av ordinarie avgift inom kulturskolan, Huddingehallen och avgifter inom bibliotek för utskrift och kopiering.

Nämnden har flertalet anläggningar, maskiner och inventarier som årligen behöver förnyas och bytas ut vilket medför både reinvesteringar och nyinvesteringar. För perioden 2022–2026 beräknas investeringarna till 37,3 mkr.

I yttrandet ingår även nämndens kommentarer och synpunkter på lokalresursplanen.

Nämndens omvärldsanalys

Långtidseffekter av coronapandemin

Intäkter

Huddingehallen är en stor mötesplats för Huddingeborna. Här finns ett rikt föreningsliv, ett gym och träningsklasser. Huddingehallens intäkter uppgår till cirka 12 mkr i budgeten för 2021. Anläggningen har haft stängt under en lång period på grund av rådande restriktioner och antalet kunder har minskat drastiskt när hallen nu öppnas. Effekterna av det kommer att påverka kultur- och fritidsnämndens (KFN) intäkter till och med andra kvartalet 2022 till följd av att kunderna har tillgodo på sina förinbetalda träningskort som härrör från perioden med restriktioner.

Föreningslivet

Riksidrottsförbundet har anlitat Sweco för att genomföra en statistisk undersökning av hur idrottsföreningarna har påverkats av coronapandemin. Undersökningen genomfördes tidigare i år och visar bland annat en minskning av ideella ledare, tränare och styrelseaktiva. Många gånger är det unga vuxna som lämnat sin idrott, där de normalt hade stannat för att fortsätta i en ansvarsroll, för andra aktiviteter. Rapporten visar också att Huddinges idrottsföreningar upplever det tuffare ekonomiskt än övriga i regionen samt än de utpekade jämförelsekommunerna.

Flera rapporter och undersökningar har under året lyft hur hårt kulturverksamheter och kulturutövare har påverkats av pandemin. I Huddinge har många ideella kulturföreningar men även enskilda kulturutövare helt fått ställa in och ställa om sin verksamhet. Föreningarna rapporterar om kraftigt sjunkande medlemsintäkter och en svårighet att anpassa verksamheten till gällande restriktioner. Situationen ger långsiktiga ekonomiska och verksamhetsrelaterade konsekvenser för såväl föreningsliv som för enskilda kulturaktörer och inte minst för möjligheterna för Huddingefamiljen att ta del av kulturaktiviteter och upplevelser.

För att mildra dessa effekter ser nämnden ett behov av att skapa riktade insatser för bland annat utbildning och utveckling i syfte att bland annat leda till fler ledare och stabila verksamheter ekonomiskt.

Hälsa och meningsfull fritid

Pandemin har påverkat barn och ungas hälsa och levnadsvanor. Möjligheterna till en meningsfull fritid har begränsats kraftigt av de restriktioner som har införts till följd av pandemin och fysisk aktivitet har minskat.

Verksamheter och aktiviteter har ställts in och chanserna till social samvaro och en meningsskapande fritid har

reducerats. Kultur- och fritidsaktiviteter har bekräftade hälsofrämjande effekter och möjliggör både fysiskt och mentalt välbefinnande.

Enligt Folkhälsomyndigheten verkar grupper i befolkningen som redan före pandemin hade sämre förutsättningar för god hälsa ha drabbats hårdare av restriktionerna under pandemin. Det kan gälla till exempel personer med funktionsnedsättningar, migranter eller personer med få sociala kontakter.

Kultur- och fritidsnämnden behöver arbeta aktivt för att erbjuda en meningsfull fritid genom riktade insatser som motsvarar förändrade behov och förutsättningar. Nämndens kärnverksamhet behöver prioriteras och de delar som arbetar i direkt anslutning till invånarna är avgörande. En ökad samverkan krävs samtidigt för att skapa ett brett och kvalitativt utbud för Huddinges invånare. Såväl det delregionala samarbetet som samverkan över förvaltningsgränserna och med externa aktörer behöver fördjupas och utökas för att säkra tillgången till aktiviteter för de som har störst behov.

Digitalt utanförskap

I Huddinge kommuns digitaliseringsstrategi som sträcker sig fram till år 2025 konstateras att en strategisk inriktning som är avgörande för att lyckas med Huddinge kommuns målsättning kring digitalisering är ett Huddinge där digitalisering är till för alla. Nämndens folkbibliotek möter behoven som den stora gruppen digitalt utanförstående har i väldigt stor utsträckning. Dessa behov kan inte tillgodoses enbart genom folkbiblioteken. Kommungemensamma och förvaltningsgemensamma insatser krävs för att arbeta med de drygt 10 000 Huddingebor som idag saknar tillräckliga digitala kompetenser för att vara aktiva samhällsmedborgare (Internetstiftelsen).

Trygghet

Genom att erbjuda reguljär och långsiktig verksamhet på lokal nivå bidrar nämnden till att skapa trygghet i kommunens bostadsområden. Nämnden tillhandahåller och främjar mötesplatser och möjligheter till en meningsfull fritid, till exempel folkbibliotek och olika typer av idrotts- och fritidsverksamhet. När oron och otryggheten ökar i ett bostadsområde ökar också behovet av att nämndens verksamheter har lokal närvaro.

Nationell biblioteksstrategi

Ett förslag till nationell biblioteksstrategi ligger för beredning hos Kulturdepartementet. Förslaget kan innebära skärpta och utökade uppdrag som berör digitalisering, medieförsörjning men även verksamhet inom andra nämnders uppdrag. Eftersom beslut ännu inte fattats kan effekterna ännu inte bedömas. Beslut väntas under perioden för inriktningsärendet.

Konsekvenser av beskrivningar i inriktningsärendet

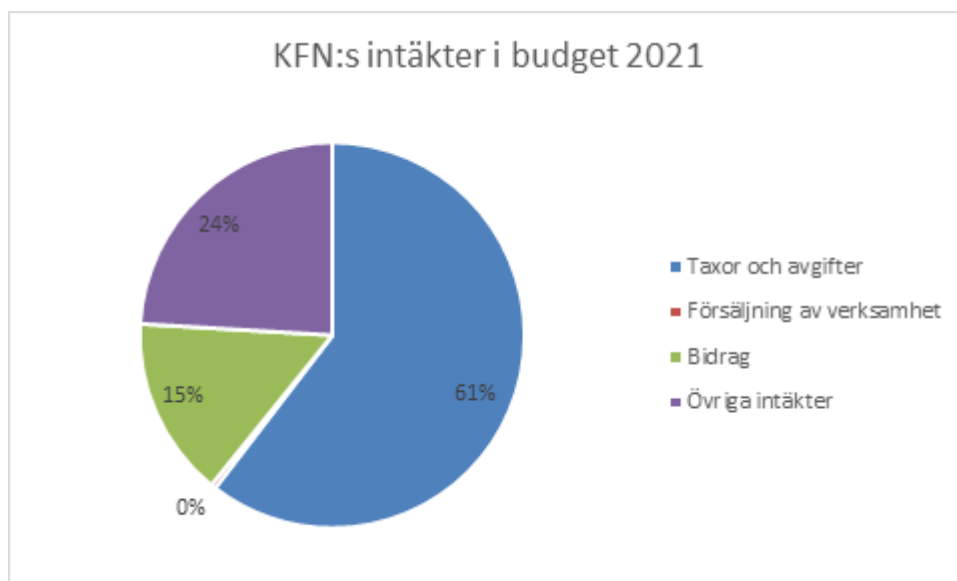
Volymmer

För planeringsperioden beräknas en måttlig successiv befolkningsökning upp till 1,4 procent för 2024. Barn i grundskoleåldern, 6–15 år, beräknas ligga på ungefär samma nivå för hela planeringsperioden.

Nämndens sammantagna bedömning är att volymerna för 2022–2024 ligger i linje med de volymer som presenterades i inriktningsärendet. För kultur- och fritidsnämnden har budgeten, exklusive lokaler, räknats upp med en volymökning motsvarande 80 procent av befolkningsökningen för respektive år. Totalt för perioden motsvarar det en ökning med 3,2 mnkr. Det finns ingen generell uppräknings för löner eller hyror i volymberäkningen.

Även om effektiviseringsåtgärder kommer att behöva vidtas bedömer nämnden att den tilldelade budgetramen är tillräcklig för att bedriva verksamheten med bibehållen kvalitet utan att göra neddragningar av den samlade verksamheten förutom som en effekt av fortsatt pågående pandemi.

Intäkter

Det finns en stor osäkerhet kring intäkterna för kommande år. Både för 2020 och 2021 har nämnden drabbats hårt av minskade intäkter till följd av coronapandemin. Nämndens bruttobudget är till cirka 15 procent finansierad av externa intäkter - främst taxor, avgifter samt statsbidrag - och när de minskar eller uteblir går det inte att nå en budget i balans. Verksamheter inom Idrott och anläggning har till stor del varit stängda på grund av restriktioner, vilket innebär minskade intäkter. Sannolikt kommer antalet besökare inte att återgå till de normala direkt utan även 2022 kommer präglas av mindre intäkter. När det blir en återgång till hur det var före 2020 är osäkert i nuläget. I budget och verksamhetsplan för 2022 kommer kultur- och fritidsnämnden beakta visst planerat intäktsbortfall för första halvåret.

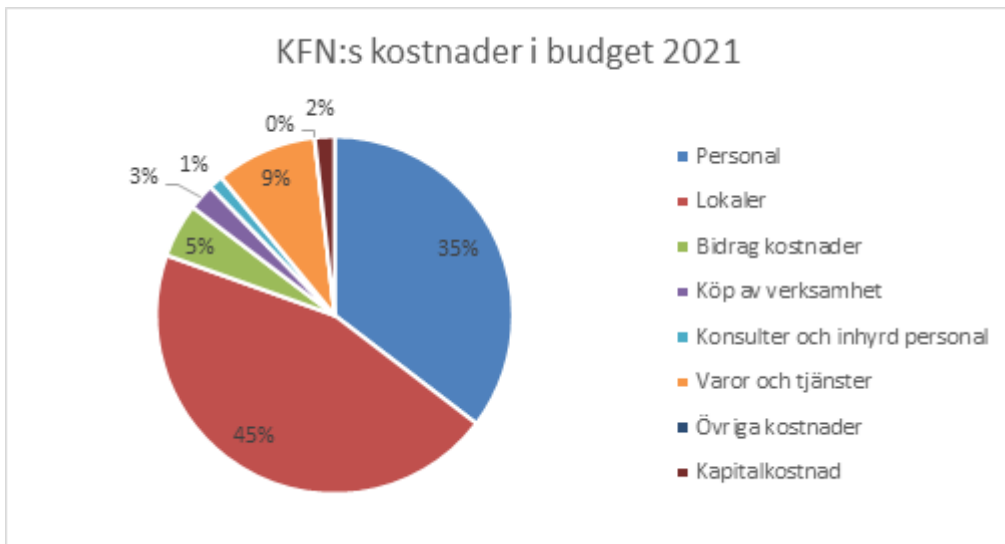
Strategin bör vara att anslaget, taxor och avgifter bekostar den reguljära kärnverksamheten och att externa bidrag, främst specialdestinerade tillfälliga statsbidrag, ska förstärka möjligheter till innovation och utveckling.

Riktade statsbidrag

Som tidigare nämnts behöver nämnden möta upp besparingar med externa medel, statsbidrag och samarbeten. De senaste åren har regeringen fördelat vissa riktade medel till kommunerna för att bedriva verksamhet gentemot vissa målgrupper. Utöver det ansöker och tilldelas nämnden regelbundet andra statsbidrag för verksamhetsutveckling.

Bidragsfördelning budget 2021 (tkr)	
Biblioteksverksamhet	2 400
Allmän kultur	1 000
Idrotts- och fritidsanläggningar	430
Fritidsverksamhet	668
Musikskola/Kulturskola	201
Totalt	4 699

Pris- och löneökning

Personal och lönekostnader utgör en stor andel av budgeten. Den största kostnadsökningen under perioden är höjda löner. Nämnden räknar med kostnadsökningar för höjda löner på två procent eller 2 mnkr årligen.

Nämndens preliminära ramar för 2022–2024 innehåller ingen kompensation för pris- och löneökningar, vilket innebär behov av effektiviseringar de kommande åren för att klara en budget i balans. Införandet av månadsvisa uppföljningar av ekonomin innebär möjligheter till mer effektiv styrning.

Lokaler

Kostnaden för nämndens lokaler uppgår till drygt 45 procent av den totala budgeten. När hyrorna höjs varje år medför det att nämnden måste effektivisera övrig verksamhet för att ha medel till ökade lokalkostnader. Huddinge Samhällsfastigheter, som är nämndens största hyresvärd, höjer hyrorna var tredje år – nästa gång 2024. Nämnden har gjort en uppskattning att dessa hyror kommer att höjas med 1,5 procent vilket är samma omfattning som 2021. Det innebär en total hyresökning på 5,5 mnkr för perioden.

Nämnden har ett stort behov av re- och nyinvesteringar avseende maskiner, utrustning och i anläggningar för att kunna genomföra kärnverksamheten. Nämnden har även många lokaler där visst underhåll behövs. Behovet av investeringar och underhåll är till viss del eftersatt. Det medför att kapitaltjänstkostnaden kommer att öka och den utökade kostnaden är tung för nämnden att bära. Under rubriken investeringar beskrivs de investeringar som i nuläget anses nödvändiga för nämnden under perioden.

Effektivisering

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att det går att klara löpande kostnadsökningar i första hand inför 2022 genom höjd produktivitet (sänkta kostnader). Samtidigt finns det även möjligheter till ökad kvalitet (bättre service) i verksamheten. Åtgärder planeras i första hand genom:

- Ökad digitalisering
- Samlokalisering
- Omprövning och utveckling av nya verksamheter
- Optimal bemanning

Ökad digitalisering

Nämnden arbetar löpande med att se över och utveckla digitala system och tjänster. Detta som ett led i att dels förenkla och öka servicen för Huddingefamiljen i sina kontakter med nämndens verksamheter, dels frigöra personella resurser från tidskrävande administrativa processer.

Till exempel med start hösten 2021 kommer föräldrar som anmäler sina barn till kulturskolan via den digitala tjänsten Studyalong kunna betala direkt via tjänsten. En ny boknings- och bidragstjänst kommer att implementeras som gör det enklare för invånarna både när det gäller bidragsärenden till föreningslivet och vid bokning av kommunens lokaler.

Samlokalisering

Nämnden arbetar aktivt för samlokalisering och samutnyttjande med andra verksamheter inom kommunkoncernen, föreningslivet med flera. Genom att använda lokalerna effektivare och flexibla kan kontrakt på mindre lokaler sägas

upp eller så frigörs lokaler för föreningsliv, invånare och andra kommunala verksamheter. Det är viktigt att framhålla att detta måste vara en kommungemensam uppgift.

Inom nämndens egna verksamheter eftersträvas ytterligare samverkan där biblioteks- och ungdomslokalen i Grantorp planeras bli ett första steg. Ett framtida samnyttjande av lokaler och till viss del personal kan möta invånarnas behov utifrån ett bredare perspektiv och dessutom öka kostnadseffektiviteten.

Omprövning och utveckling av nya verksamheter

I samband med ovan nämnda möjligheter till samlokalisering kommer nämnden fortlöpande pröva om befintliga verksamheter ska fasas ut och om nya verksamheter kan utvecklas i syfte att möta förändrade behov hos kommuninvånarna.

Optimal bemanning

Nämnden arbetar med en långsiktig samordning av bemanningen i verksamheterna. Samtidigt är det viktigt att upprätthålla arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

I samband med ovan angivna åtgärder avseende digitalisering, samlokalisering och omprövning av verksamheter ska bemanningen alltid ses över för att vara optimal ur både kostnads- och verksamhetssynpunkt. Det handlar till exempel om förhållandet mellan så kallad inre och yttre tjänst för vissa personalkategorier och dimensioneringen av det centrala förvaltningskontoret.

Mål, indikatorer och målvärden

Nämnden anser att det finns ett behov av en tydligare struktur för att ta fram och följa upp program, i syfte att säkerställa att styrsignalerna i samtliga styrdokument omhändertas.

I övrigt har nämnden inte identifierat något behov av att se över mål, indikatorer och målvärden i Mål och budget. I samband med 2022 års verksamhetsplanering avser nämnden att se över nämndmålen för att säkerställa en tydlig och effektiv styrning.

Taxor och avgifter

En sammanställning av taxor och avgifter inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde redovisas i bilaga 6 Taxor och avgifter inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde. Förslag till ändringar redovisas i tillhörande bilagor, se bilaga 2–5. Ändringarna gäller bland annat höjning av ordinarie avgift inom kulturskolan, Huddingehallen och avgifter inom bibliotek för utskrift och kopiering.

Investeringar

Nämnden har flertalet anläggningar, maskiner och inventarier som årligen behöver förnyas och bytas ut vilket medför både reinvesteringar och nyinvesteringar. Investeringarna är nödvändiga för att nämnden ska kunna utföra kärnverksamheten. Investeringar i utbyggnad av nya anläggningar medför också ökade driftkostnader, vilket behöver beaktas vid varje ny investering. Inga nya driftmedel har skjutits till för de nya idrottsanläggningar som byggts de senaste tio åren. Det är tungt för nämnden att bära dessa tillkommande kapitaltjänstkostnader.

Nämnden behöver 3 000–4 000 tkr per år för inköp av övriga maskiner och inventarier, fyrhjulingar, snöskotrar, sarger, inventarier i hallar, ljudanläggningar, gym- och träningsinventarier och hagar. Under perioden finns behov av att reinvestera i tre av våra konstgräsplaner. Gladö ridskola behöver en ny lösning med kommunalt vatten vilket beräknas till cirka 2 500 tkr, summan är dock mycket osäker men investeringen måste göras. I dagsläget har anläggningen en egen brunn som sinar och enskilt avlopp. Två ismaskiner behöver bytas ut under planeringsperioden. En utredning ska göras om det kan vara mer kostnadseffektivt att leasa dessa ismaskiner.

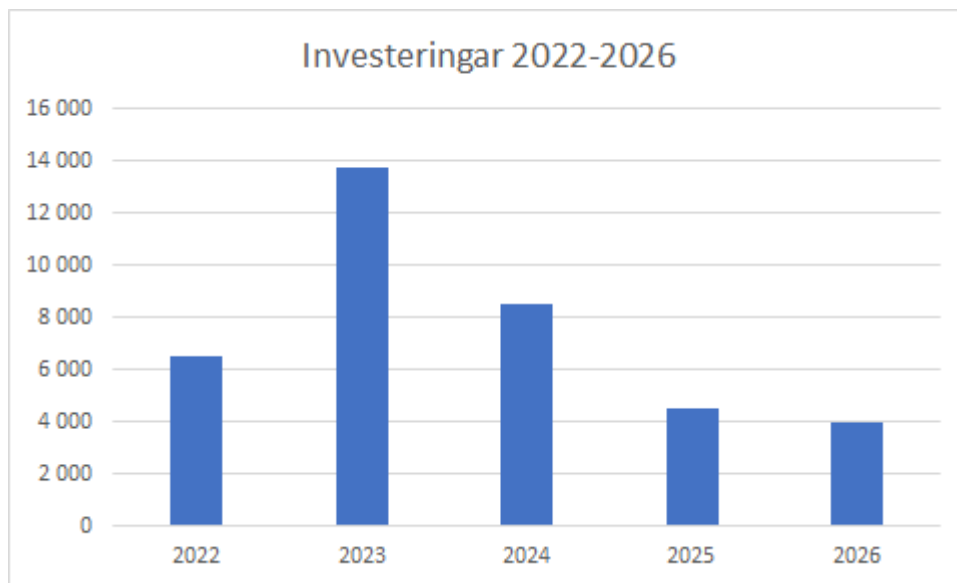
Det finns även två redan beslutade projekt. En ny skola i Utsälje byggs och även en idrottshall som därmed behöver nya inventarier för 800 tkr.

Nämnden ser en del kommande projekt och investeringar men det finns inte någon uppskattad kostnad eller tidsplan för dem ännu. Några exempel är att det behövs ett motionsspår i centrala Huddinge. I Högmora är exploateringen hög och en 5- eller 7-spelskonstgräsplan kommer behövas, idrottshallar kommer byggas när skolor byggs och flera små

idrotter behöver nya ytor med förändrade preferenser, bland annat dans och en bana för BMX-cykling. I Flemingsberg kommer nya konstgräsplaner behövas om den omfattande exploateringen som planeras i området blir verklighet.

För perioden 2022–2026 beräknas investeringarna till 37,3 mnkr.

Lokalresursplan

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på att Huddinge Samhällsfastigheter ska ta fram en underhållsplan för hela det egna beståndet, och att denna plan från 2022 ska ingå i lokalresursplanen. Nämnden anser att det är bra med en samlad helhetsbild av både underhållskostnader och nybyggnationer för de närmaste 10 åren.

Nedanstående kommentarer gäller de delar av lokalbehovsplanen som handlar om kultur- och fritidsnämnden på s. 29–34.

Kultur- och fritidsnämnden förhåller sig generellt positiv till förslagen på lösningar i den framtagna lokalresursplanen, men vill dock föreslå ett antal kompletteringar och ändringar:

Utomhusanläggningar

Trygga utomhusytor, motionsslingor, grönområden och övriga utomhusanläggningar är viktiga för att möjliggöra spontan aktivitet. De identifierade behoven av sådana ytor angivna i kultur- och fritidsnämndens lokalbehovsprognos 2020–2023 med utblick till 2035 har varken inkluderats eller kommenterats i förslaget på kommunens gemensamma lokalresursplan. Under framtagandet och implementering av kommunkoncernens nya lokalförsörjningsprocess har det inte framgått att behov av utomhusanläggningar ska hanteras utanför lokalförsörjningsprocessen. Inte förrän i april 2021 informerades kultur- och fritidsförvaltningen om att anläggningar exkluderats i lokalförsörjningsprocessen.

Nämnden anser att det är av yttersta vikt att anläggningars investeringsbehov hanteras på ett sätt som är tydligt för organisationen. Rutiner och anvisningar behöver snarast tas fram för hur budgetbeslut hanteras för anläggningar, hur ansvarsfördelningen ser ut och hur det säkerställs att nämnden får tillräckliga resurser för att kunna hantera drift av nya anläggningar. En av de föreslagna aktiviteterna i lokalresursplanen är att kommunstyrelsens förvaltning ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen se över och utveckla investeringsprocessen och ansvarsfördelningen för idrottsanläggningar i kommunen. Då behovet är stort av ändamålsenliga anläggningar utomhus med plats för lek, rörelse och annan fysisk aktivitet, vilket är en av grundpelarna för en god folkhälsa, bör aktiviteten vara en av de prioriterade, men det återstår fortfarande frågan hur ska hanteringen av behovet ske medan utredningen pågår.

Omfattning och behov av vidare prioritering

Ett stort antal uppdrag/aktiviteter i lokalresursplanen är tilldelade kultur- och fritidsförvaltningen att utföra i samverkan med kommunstyrelsens förvaltning, inkluderat större utredningar samt framtagande av flera nya strukturplaner och lokalprogram. Nämnden instämmer med syftet och målet med aktiviteterna men vill belysa den omfattande arbetsinsats som kommer att krävas. Nämnden förväntar sig att tillräckliga resurser och stöd kommer att finnas vid kommunstyrelsens förvaltning.

En konsekvens av de många aktiviteterna är att en prioriteringsordning behöver göras för uppdragen. Det kommer

sannolikt att ta några år innan samtliga uppdrag i lokalresursplanen har utförts. Nämnden önskar att lokalresursplanen kompletteras med en prioriteringsordning för de föreslagna aktiviteterna, som nämnden kan ta ställning till.

Framtagande av strukturplaner

Nämnden vill även framföra hur viktigt det är vid framtagandet av strukturplaner, att ta hänsyn och lärdom av de redan pågående utredningarna vid kommunstyrelsens förvaltning och kultur- och fritidsförvaltningen. Utredningar som troligen kommer att presentera identifierade behov framåt samt förslag på åtgärder. De föreslagna aktiviteterna i lokalresursplanen bör ta utredningarna i beaktande, så att det inte blir parallella processer om samma sak. Återigen är det mycket viktigt att ange prioriteringsordning för aktiviteterna, särskilt att strukturplaner tas fram i rätt ordning utifrån uttryckt behov.

För kultur- och fritidsnämndens del bör lokalprogrammet för huvudbiblioteket och beskrivning av kulturskolans framtida lokalbehov prioriteras i samband med förmodat kommande beslut om nytt kommunhus på Sjödalsbacken.

Vidare anser kultur- och fritidsnämnden att det snäva perspektivet med enskilda strukturplaner som föreslås tas fram för nämndens olika verksamheter (simhall, fritidsgårdar, bibliotek och kulturskola) inte möter nämndens valda strategi för morgondagens kultur- och fritidsverksamheter i termer av allaktivitetshus. Med formen av allaktivitetshuset har nämnden upprättat en modell för Huddingefamiljen att mötas över generationsgränserna och åstadkomma ett effektivt användande av verksamhetslokaler. Samnyttjande är i allra högsta grad en prioriterad fråga för nämnden.

Investeringar för att lösa lokalbehov

I lokalresursplanen föreslås en ny idrottshall som ska ersätta Huddingehallen, ett förslag som inte härrör från kultur- och fritidsnämnden. Här vill nämnden poängtera att inget beslut rörande Huddingehallens framtid har fattats ännu. Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde 2019 tillsammans med Huddinge Samhällsfastigheter en utredning om kostnader för att renovera Huddingehallen. Det finns ett behov av ytterligare simhallskapacitet i kommunen både utifrån skolsimundervisning och motions- och rekreationssimning. Utredningen resulterade i tre förslag på olika åtgärdspaket på mellan 9,4 och 14 mnkr. Nämnden ser absolut ett behov av fler idrottshallar för föreningslivet att utöva sin verksamhet och för privatpersoner att kunna boka tider, men centrala Huddinge kanske inte är den optimala placeringen utifrån prognosticerat behov de närmaste 10 åren.

Lokalresursplanen omfattar för nordvästra Huddinge två nya idrottshallar i Vårby udde och Kungens kurva med privat investering/fastighetsägare och kommunal drift. Vidare säger lokalresursplanen att den aktör som är tänkt att driva den nya friskolan i Kungens kurva inte har förutsättningar att på egen hand finansiera en fullstor idrottshall. För att ändå se till att det byggs en fullstor idrottshall i Kungens kurva bedömer kommunstyrelsens förvaltning att kommunen behöver gå in som förstahandshyresgäst i den nya hallen för att sedan hyra ut hallen i andra hand på dagtid, vardagar, till friskolan.

För att undvika samma problem som har uppstått med hyresvärden för Fleminghallen så behövs dels, att kultur- och fritidsnämnden får vara med från början och delta i diskussioner om ändamålsenliga lokaler, dels att granska villkor och avtalstider innan tecknande av hyresavtal.

Slutligen, kultur- och fritidsnämnden har uttryckt behov av konstgräsplaner i både Vårby udde och Kungens kurva. Fotbollsplaner anläggs ofta i samband med byggandet av nya skolor och gymnastiksalor. Med tänkt privat aktör för ny skola i Vårby udde och i Kungens kurva är investeringen tänkt privat. Här ser nämnden en risk att inte en fullstor konstgräsplan anläggs, så en tidig dialog är av största vikt för att undvika risken, och för att alternativt kunna i god tid planera för separat konstgräsplan parallellt utanför lokalförsörjningsprocessen.